

**การเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ระหว่างครูนักวิจัยและครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย**

นางสาวธาวีณัฏ์ ทองมนตรี

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-104-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A COMPARISON OF SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS
BETWEEN RESEARCHER TEACHERS AND NON RESEARCHER TEACHERS**

Miss Lwan Thongmon

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research**

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-104-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบลักษณะการเจริญรู้ด้วยตนเองระหว่าง
ครูนักวิจัยและครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย

โดย

นางสาวอาวีย์ ทองมนต์

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิธนา สุวรรณเขตนิคม

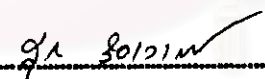
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิธนา สุวรรณเขตนิคม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิธ ร่องวาณิช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชวโถง)

ลาวัณย์ ทองมนต์ : การเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระหว่างครุฑนักวิจัยและครุฑที่ไม่เป็นครุฑนักวิจัย (A COMPARISON OF SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS BETWEEN RESEARCHER TEACHERS AND NON RESEARCHER TEACHERS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม, 198 หน้า. ISBN 974-332-104-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครุฑนักวิจัยและครุฑที่ไม่เป็นครุฑนักวิจัยและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครุฑนักวิจัย โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณลักษณะ การวิจัยเริ่มต้นด้วยการสำรวจ กลุ่มตัวอย่างครุฑนักวิจัยจำนวน 63 คน และครุฑที่ไม่เป็นครุฑนักวิจัยจำนวน 63 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แล้วจึงศึกษาพฤติกรรมครุฑนักวิจัยจำนวน 5 คน ครุฑที่ไม่เป็นครุฑนักวิจัยจำนวน 5 คน โดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

ครุฑนักวิจัยมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าครุฑที่ไม่เป็นครุฑนักวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ครุฑนักวิจัยมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 7 ใน 8 ด้านที่สูงกว่าครุฑที่ไม่เป็นครุฑนักวิจัย คือการเปิดโอกาสแห่งการเรียนรู้ มโนคติของตนเองด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง การมีความรักในการเรียน การมองอนาคตในแง่ดี และสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา สำหรับด้านที่ไม่แตกต่างกันคือมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครุฑนักวิจัยคือเรียนรู้ด้วยความสนใจ มีตนเองเป็นแหล่งข้อมูลของตนเองและรู้วิธีการเรียนรู้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครุฑนักวิจัยคือ บุคลิกลักษณะของครุฑนักวิจัย แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน ครอบครัวและผู้ร่วมงานของครุฑนักวิจัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อผู้จัดทำ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4083762327 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH
KEY WORD: RESEARCHER TEACHERS/ SELF-DIRECTED LEARNING

LAWAN THONGMON : A COMPARISON OF SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS BETWEEN RESEARCHER TEACHERS AND NON RESEARCHER TEACHERS : THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. SUWATTANA SUWANKATNIKOM, Ph.D. 198 pp. ISBN 974-332-104-7.

The purposes of the research were to compare the self-directed learning characteristics between researcher teachers and non researcher teachers and study the factors affecting the development of self-directed learning characteristics of researcher teachers. Both quantitative and quality approaches were employed. The research stated with a survey study of 63 researcher teachers and 63 non researcher teachers in elementary schools by using the Self Directed Learning Readiness Scale. Then, a multicase study of 5 researcher teachers and 5 non researcher teachers were employed by using the techniques of participant observation and interview.

The finding were as follows :

The self-directed learning readiness scores of researcher teachers were significantly higher than non researcher teachers. The 7 out of the 8 dimensions which were higher were openness to learning opportunities, self concept as an effective learner, initiative and independence in learning, informed acceptance of responsibility for one's own learning, love of learning, positive orientation to the future and abilities to use basic study skills and problem-solving skills, creativity was the only non significantly different dimension. Important self-directed learning characteristics of the researcher teachers were voluntarily to learn, self-resourceful and know how to learn.

The factors affecting the development of self-directed learning characteristics of researcher teachers were personality, earning resources in the school and community, family and colleague.

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและความเมตตา ให้การดูแลเอาใจใส่ กรุณาให้คำปรึกษาและชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่งตลอดมา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงอย่างเรียบร้อยดี ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุชาติ บวรกีตวิงส์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากการเรียนวิชาสัมมนาการออกแบบการวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นรินทร์ บุญชู ที่กรุณาให้ข้อมูลของแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและอนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย รวมทั้งผู้บริหาร คณาจารย์และนักเรียน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการและให้ความสะดวกในการวิจัย และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดาและญาติพี่น้องทุกคนที่ให้ความรักความห่วงใย เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา และขอขอบคุณที่ าน้อง ๆ เพื่อน และเพื่อนนิสิตภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ธาวินท์ ทองมนตรี

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามคำศัพท์.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	8
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	19
การวิจัยของครู.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37

3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีวิจัยเชิงคุณลักษณะ	
การคัดเลือกกรณีศึกษา.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การตรวจสอบข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
การนำเสนอข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ.....	66
กรณีศึกษาที่ 1.....	68
กรณีศึกษาที่ 2.....	87
กรณีศึกษาที่ 3.....	108
กรณีศึกษาที่ 4.....	125
กรณีศึกษาที่ 5.....	142
5 สรุปและอภิปรายผล	
สรุปผลการวิจัย.....	172
อภิปรายผล.....	174
ข้อเสนอแนะ.....	180
รายการอ้างอิง	181
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	187
ภาคผนวก ข.....	193
ภาคผนวก ค.....	196
ประวัติผู้วิจัย	198

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ที่มีครูเป็นศูนย์กลาง และนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.....	25
2 กรณีศึกษา.....	45
3 กำหนดเวลาในการเก็บข้อมูล 5 กรณีศึกษา.....	50
4 จำนวนผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะ.....	53
5 จำนวนร้อยละของครูนักวิจัยและครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย จำแนกตามภูมิภาค.....	57
6 ข้อมูลทั่วไปของครูนักวิจัยและครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย.....	59
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของครูนักวิจัยและครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย.....	64
8 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของครูนักวิจัยและครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัยเป็นรายด้าน.....	65
9 ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครูนักวิจัย และครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย.....	159
10 พฤติกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูนักวิจัย และครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย.....	161
11 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครูนักวิจัย และครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย.....	166
12 วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครูนักวิจัย และครูที่ไม่เป็นครูนักวิจัย.....	196

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย